

آنکه شغلش مسافرت است یا سفر مقدمه شغل اوست

آنکه شغلش مسافرت است یا سفر مقدمه شغل اوست

س ۶۴۱. کسی که سفر مقدمه شغل اوست، آیا در سفر نمازش تمام و روزه اش صحیح است یا آن که این حکم اختصاص به کسی دارد که شغل او حتماً مسافرت باشد؟ این گفته مرجع تقلید حضرت امام خمینی (قدس سره) که می فرماید: کسی که شغل او مسافرت است چه معنایی دارد؟ آیا کسی یافت می شود که خود سفر شغل او باشد؟ زیرا چوپان و راننده و ملوان و غیر آن ها هم کارشان چوپانی و رانندگی و کشتیرانی است و اصولاً کسی که سفر را به عنوان شغل خود برگزیده باشد، وجود ندارد.

ج. کسی که سفر مقدمه شغل اوست، اگر بنای بر استمرار سفر داشته باشد به مقداری که عرفاً سفر لازمه شغلش محسوب شود مثل این که قصد داشته باشد در طول هشت ماه یا نه ماه یا یکسال آینده هفته ای یک روز برای شغلش به سفر رود نمازش در سفرهای شغلی تمام و روزه اش صحیح است، و چنانچه در وطن یا غیر وطن با نیت یا بدون نیت، ده روز بماند، در اولین سفری که بعد از این اقامه عشره انجام می دهد، نمازش قصر است و در کلمات فقها (رضوان الله علیهم) مراد از کسی که شغل او مسافرت است، کسی است که قوام کار او به سفر است مانند شغل هایی که در سؤال ذکر شده است.

س ۶۴۲. نظر حضرت عالی درباره نماز و روزه کسانی که به مدت معینی بیش از یک سال در شهری برای کار اقامت می کنند و یا سربازانی که به مدت یک یا دو سال برای انجام خدمات سربازی در شهری می مانند، چیست؟ آیا بعد از هر سفری باید قصد اقامت ده روز کنند تا نمازشان تمام و روزه آن ها صحیح باشد؟ و اگر قصد ماندن کمتر از ده روز را داشته باشند، نماز و روزه آن ها چه حکمی دارد؟

ج. در فرض سؤال نماز ایشان در آن شهر تمام و روزه شان صحیح است.

س ۶۴۳. نماز و روزه خلبانان هواپیماهای جنگی که بیشتر روزها از پایگاه های هوایی شان اقدام به پرواز کرده و مسافتی بسیار بیشتر از مسافت شرعی را می پیمایند و مرتب این عمل را تکرار می کنند، چه حکمی دارد؟

ج. حکم آنان همان حکم سایر رانندگان و ملوانان و خلبانان هواپیماهاست، یعنی نماز آن ها در سفر تمام و روزه شان صحیح است.

س ۶۴۴. آیا قبیله هایی که سه، چهار ماه از قشلاق به بیلاق یا بر عکس منتقل می شوند، ولی بقیه سال را در بیلاق یا قشلاق به سر می برند، دارای دو وطن هستند؟ مسافرت هایی که در ایام اقامت خود در یکی از این دو مکان به مکان دیگر انجام می دهند، از جهت قصر یا تمام بودن نماز چه حکمی دارد؟

ج. اگر قصد نقل و انتقال همیشگی یا برای سالیان متمادی از بیلاق به قشلاق و بر عکس را دارند تا روزهایی از سال را در یکی و روزهایی را در دیگری بگذرانند و هر دو مکان را برای زندگی دائمی یا برای سالیان متمادی انتخاب کرده باشند، هر یک از آن دو مکان وطن آنان محسوب می شود و بر آنان در آن دو مکان حکم وطن جاری می گردد، و اگر فاصله بین آن دو به مقدار مسافت شرعی باشد، در راه سفر از یکی به دیگری، حکم سایر مسافرین را دارند.

س ۶۴۵. من کارمند یکی از ادارات دولتی شهر هستم. فاصله بین محل کار و محل سکونتم حدود سی و پنج کیلومتر است که هر روز این

مسیر را برای رسیدن به محل کارم طی می کنم. اگر برای کار خاصی قصد کنم چند شب در شهر بمانم، نماز چه حکمی دارد، آیا واجب است نماز را تمام بخوانم یا خیر؟ به عنوان مثال هنگامی که در روز جمعه برای زیارت اقوام به شهر سمنان مسافرت می کنم، آیا واجب است نماز را تمام بخوانم یا خیر؟

ج. اگر مسافرت به خاطر کاری که هر روز برای آن سفر می کنید، نباشد، حکم سفر شغلی را ندارد، ولی اگر سفر به خاطر شغلی که در محل کار دارید، باشد و در ضمن آن، اعمال خاصی از قبیل دیدن اقوام و دوستان را هم انجام می دهید و گاهی یک یا چند شب هم در آن جا می مانید، باعث تغییر حکم سفر شغلی نمی شود و نماز تمام و روزه صحیح است.

س ۶۴۶. اگر من در محل کارم پس از پایان وقت اداری و انجام کارهای اداری که به خاطر آن مسافرت کرده ام، به انجام کارهای شخصی بپردازم. مثلاً از ساعت هفت صبح تا دو بعد از ظهر کارهای اداری را انجام دهم و از آن به بعد مشغول انجام کارهای شخصی شوم، نماز و روزه ام چه حکمی دارد؟

ج. انجام کارهای خصوصی در سفر شغلی اداری بعد از پایان کار اداری، حکم سفر شغلی را تغییر نمی دهد.

س ۶۴۷. نماز و روزه سربازانی که می دانند بیش از ده روز در مکانی می مانند، ولی از خود اختیاری ندارند، چه حکمی دارد؟ امیدواریم فتوای حضرت امام (قدس سره) را هم بیان فرمایید.

ج. با اطمینان به این که ده روز یا بیشتر در یک مکان خواهند ماند، واجب است که نماز خود را تمام بخوانند و روزه بگیرند. فتوای امام (قدس سره) هم همین است.

س ۶۴۸. نماز و روزه نیروهای کادری که در استخدام ارتش یا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هستند و بیشتر از ده روز در پادگان و بیشتر از ده روز در مناطق مرزی می مانند، چه حکمی دارد؟ خواهشمندم فتوای حضرت امام (قدس سره) را هم بیان فرمایید.

ج. اگر قصد اقامت ده روز یا بیشتر را در مکانی دارند و یا می دانند که ده روز یا بیشتر از آن مقدار در آن جا خواهند ماند، واجب است که نماز خود را تمام بخوانند و روزه هم بگیرند. فتوای امام (قدس سره) هم همین است.

س ۶۴۹. در رساله عملیه امام خمینی در بحث نماز مسافر، شرط هفتم، آمده است: «واجب است راننده در غیر از سفر اول نماز خود را تمام بخواند ولی در سفر اول نمازش شکسته است هر چند طولانی باشد»، آیا مقصود از سفر اول همان شروع حرکت از وطن تا بازگشت به آن است یا با رسیدن به مقصد سفر اول تمام می شود؟

ج. اگر رفتوبرگشت در نظر عرفی یک سفر محسوب شود مثل راننده های که یک مقصد واحد دارد، و مثلاً می خواهد بار بار به شهر بیبرد و برگردد در این صورت، رفتوبرگشت فراوالمحسوبی شود. و در صورتیکه عرفاً یک سفر نباشد مثل راننده ای که برای حمل کالای مقصدی حرکت کرده و از آنجا به مکان دیگری برآید حمل مسافری کالای جدید سفر مینماید یا از ابتدا قصد شچنینی می باشد و سپس به وطن مراجعتی کند که در این فرض سفر اول با رسیدن به مقصد و اتمام می شود.

س ۶۵۰. کسی که رانندگی ماشین شغل ثابت و دائمی او نیست، ولی برای مدت کوتاهی وظیفه رانندگی به او محول می شود مثل سربازانی که وظیفه رانندگی را در پادگان ها و پاسگاه ها و غیر آن ها بر عهده می گیرند، آیا این افراد حکم مسافر را دارند یا آن که واجب است نماز خود را تمام خوانده و روزه بگیرند؟

ج. اگر از نظر عرف، رانندگی ماشین در مسافت شرعی در آن مدت موقت شغل آن ها محسوب شود، حکم سایر رانندگان را خواهند داشت.

س ۶۵۱. اگر ماشین راننده ای بر اثر حادثه ای برای مدتی متوقف شود و راننده برای تعمیر و خرید لوازم به شهر دیگری مسافرت نماید، با توجه

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

به این که با ماشین خود سفر نکرده، آیا باید در مانند این سفر نمازش را تمام بخواند یا شکسته؟
ج. در فرض مرقوم نیز سفر شغلی است و نماز تمام است.